

Goirle.

Den 24sten Juli 1896 bezocht ik de gemeente Goirle. - Door een vergoefing van Klaser's kwam ik daar anderhalf uur later aan, dan ik mij zelven geannonceerd had. - Omstreeks tien uur kwam ik aan de grens der gemeente, alwaar ik werd opgewacht door een achtstal ruiters, die als eerwacht fungeerden. Even buiten het dorp stond de harmonie; deze stelde zich aan het hoofd van den stoet, en geleidde mij naar het raadhuis. - Aldaar vond ik den burgemeester (Philipssen), en den wethouder Prens. - De andere wethouder, de fabrikant van Besouw, was voor zaken afwezig, en had mijn komst te laat verwoomen, om nog tijdig terug te kunnen zijn. -

Het B. en W. doorliep ik het verslag over 1895 en de begroting voor 1896. Veel stof tot bespreking leverde een en ander niet op. Goirle is een gemeente, met een opkomende industrie. Het gaat den fabrikanten en den menschen over het algemeen goed. - Armen zijn er niet. Van een socialistisch streven is onder de fabrieksarbeiders schijn noch schaduw. - Het katholieke leven is er zeer sterk ontwikkeld. De openbare school telt slechts 23 kinderen, meest kinderen van marchauffe, kommiezen enz. - Op mijne audientie verschenen alleen pastoor en kapelaan.

Om half twaalf verliet ik Goirle, en reed ik over Tilburg en Alphen en Riel naar Straale-Nassau.

De administratie van den ontvanger, zoowel als die van den secretaris gaf geen aanleiding tot ernstige bedenkingen; enkele opmerkingen werden mondeling gemaakt.

Den 4^{den} Mei 1900 kwam ik weer in Goirle; ik reed van Tilburg naar Goirle, vandaar terug naar Tilburg, alwaar ik een buitbijt besteld had in het hotel Glegeman; van Tilburg ging ik naar Gilze; daarna naar Alphen; om vervolgens over Riel naar Tilburg terug te keeren, bij Glegeman te eten, en vervolgens den trein te nemen naar 's Hertogenbosch. Sinds mijn vorig bezoek aan Goirle waren aldaar met

Goirle.

subsidie van de provincie 2 harde wegen aangelegd; om die wegen te zien reed ik bij het yden naar Goirle van de dike langs Groenenland, Bakertland en Abhouen naar Goirle; bij het terugrijden nam ik den anderen weg: Goirle, Zbogereind, Rijk, Katsbooghen aansluitende aan den provinciale weg Alpen - Tilburg. — Naan het gemeentebestuur mij mededeelde, stond, sinds deze beide wegen in orde werden gebracht, geen enkele boerderij in Goirle meer dan 200 ellen van den harden weg verwijderd.

Op het raadhuis te Goirle werd ik ontvangen door den gemester en de elthouders; de orde van het gemeentevergadering volgende, besprak ik met hen de belangen van de gemeente; ik vernam van hen, dat de verbinding van den spoorlijn met Goirle, in het belang van de industrie ondernomen, en door de gemeente sterk gesubsidieerd, juist was aangebedeeld, dat men gewillig had een post- en telegraafkantoor waarop men recht had, omdat men bevestigd was voor een directeur, die zijn kantoor slechts op een wijk geopend zou hebben; door den brieuwaarder, die er niet was, werd men goed bediend; bij hem kon men den heer den dag terecht. —

De financiële toestand van Goirle is geweest de aankoop van het domein in 1842 van den heer te Goirle voor 10000. Na 1842 stelde de gemeente de gelegenheid, om den hield af te koopen, open; in 1842 en 1843 werd voor ± 25.000 hield afgekocht; later voortdurend nog meer tot een bedrag van ± 74.000. — Voor zoverre hield niet afgekocht is wordt die nog verpacht; niet, zooals elders, jaarlijks, maar voor 10 jaren aan de boeren-eigenaars; die pacht brengt nu nog ± 250 's jaars op. — De hieldplichtige gronden liggen meest op de Belgische grenzen (naamelijk), en behooren aan boeren uit Dappel. —

Over drie jaren breekt Goirle in het bezit van het heerlijk jachtrecht van Goirle, voor 12 jaren heeft Goirle den naam der gemeente dat recht, op verzoek van v.d. Berg te Tilburg; van den Berg behaalde alle kanten (f. 5. per hield, t., benevens alle procestanten, geëvalueerd op, naar naam f. 5. per hield, t.)

Goirle.

ander voorwaarde, dat hij gedurende 15 jaren zou mogen jagen. Die 15 jaren loopen in 1903 ten einde.

De industrie te Goirle gaat vooruit; de boeren hebben niet te klagen, zij zijn ook te kleden. — De winkelvereeniging of coöperatie, de overnaam daarvan ligt in de oprichting van een coöperatieve winkel, door de corporatie „Kerem navarum". Evenals de vereeniging „Lijzen hulp" staat ook deze corporatie in het opzet in; de behaalde winst wordt verdeeld onder de leden in deren vorm, dat de leden voor het hem toekomende winstaandeel, meer in den winkel „Kerem navarum" inkoop doen. — Vooral door den industrieel van Besouw, den zoon van den welhouder, wordt die winkelvereeniging zeer gesteund.

Voor mijne audientie te Goirle had zich niemand aanmeld.

Ik verweet den secretaris, dat ik op 4 Mei 1900 nog geen verslag ontbent den toestand der gemeente over 1899 had, en het dus met een verslag over 1899 moest doen; hij verontschuldigde zich door te wijzen op de drukte van de volkstelling. De tekortkomingen in de gemeentebestuurlijke door Klassen in 1896 gerapporteerd bleken niet allen te bestaan. — De secretaris had in 1896 Klassen blijkebaar niet altijd verstaan, en daardoor soms onjuiste inlichtingen verstrekt. — Na het onderzoek ter secretarie, noch het nagaan der boeken en kas van den ontvanger gaf aan, dat het het maken van ernstige hervattingen; een en ander was blijkebaar goed verbergt.

Om aan de industrie het aanvoeren van steenkool en andere grondstoffen gemakkelijker te maken, heeft de staatsop een hulplijn gebouwd naar Goirle; de gemeente moest daartoe bijdragen 5000 in opgeld, benevens 10.000 voor den aankoop van de benodigde gronden, welke de gemeente moest leveren. — Niettegenstaande de fabrikanen onverschillig hadden toegezegd een goede bijdrage, en de gemeente rekende op 5000, gaf gaven de meer den slotte niets. — De 5 fabrikanen inzonder die lijf van algemeen belang! — Het particuliere belang van de fabrikanen bestond daarin, dat hij, de firma van Bergambach welklijfs

Goykle.

gemietseld twee wagons steenkool noodig heeft; dat iedere wagon haar aentransport naar de fabriek met $\text{fl. } 1.50$ kost, hernijl vroeger ~~het~~ transport van Tilburg naar Goykle zeker $\text{fl. } 0$ - koste. — Die firma verdient door dat tijtje dus $(2 \times \text{fl. } 50) \times 5 = \text{fl. } 500$'s jaars. —

Den 23 Juni 1904 berocht ik van uit Tilburg weer de gemeente Goykle; dienzelfden dag ging ik ~~naar~~ nog naar Berckel en naar Molenhout.

Dank zij de beschikking van pastoor Triens was juist de groote werkstaking aan de fabriek van de firma van Duijnbroek opgeheven. — Ziek Statenlid van Duijnbroek, die ten audientie verscheen, en daarna de pastoor (de Heer Crevaeur) waren er vol van. Ziek hoofd der fraterschool, frater Verhewen kwam ook zijn opwachting maken en had niets bijzonders te vertellen.

De bevoogden maekt naar de begrafenis van zijne zuster; met den wethouder van Besouw, ten met den opvolger van den overleden wethouder Vers maekt ik den tijd volprakt.

Onwettige geboorten komen in Goykle niet voor; wel daaren tegen wel gedwongen huwelijken, volgens van Besouw 5 of 6.

Men heeft aan de Staten een subsidie geverraagd in de kosten van herstelling der Oude heij voor het gebied gerasmet op $\text{fl. } 1100$. Zouden Bolermans (op groot belanghebbende om zijne vloeiweiden) en Zilverarenbeek mede willen betalen, dan zou men niet bij de Staten hebben of aangeklapt. —

Op heele gemeente dreukt een heerlijk jachtrecht; van de gronden, in eigendom van gemeente behorende, wordt het heerlijk jachtrecht afgeleebelt; de rechtbank stelde den afkoop prijs op $\text{fl. } 5$ de $\text{th. } 1$; aan proceskosten werd nog wel $\text{fl. } 5$ per $\text{th. } 1$ betaald. — v. d. Bergh uit Tilburg betaalde alle kosten, onder voorwaarde, dat hij gedurende 15 jaren de gemeente gronden gratis moecht gebruiken. Die termijn is nu verstreken; hij heeft nu de jacht ingehuurd voor $\text{fl. } 205$ per jaar, voor een termijn van 6 jaren.

Sinds mijn vorig bezoek onderhouden Goykle alle waterleidingen op kosten van de gemeente.

Dr. Lasterman Boek is behelst met de geneeskundige armen

Goykle.

praktijk; men is ~~zeer over hem~~ tevreden; hij is een van de weinige Protestanten uit de gemeente.

Armaede wordt in Goykle niet geleeden; Vincentius maekt een gezin beelden; het algemeen armbestuur zoekt van twee jarne gezinnen. Lohk oudten van dazgen, en sommige weeshouders zijn besteed.

De fabrieken in Goykle gaan zeer goed; de heeren healden enkele zeer goede jaren; vooral 1904 bleef zeer goed te zijn. De winkeliers klagen steun en been, vooral ten gevolge van den coöperativen winkel Verum Novum, afgeleid op inidia, lief van Besouw.

Men betreurt het zeer, dat de Heer van Duijnbroek niet kon uitvaeren. — Er is nu ^{conclusie} een ontwerp voor een elektrische tram Goykle - Tilburg - Gylre - Girmelen, van de ingenieurs Bevers en van Steur de's Slagje. Men hoop er het beste van.

Den 12 April 1907 kwam ik weer in Goykle; tevoren had ik Alphen bezocht; — in Tilburg nam ik weer den trein naar den Bosch.

Het B. en W. bouy geredeneerd over de behoefte, om, in gevolge de woningnoot, een uitbreidingsplan vast te stellen; de bevoogden begreep mijne bedaling niet, en meende alles met de bouwverandering te kunnen dwingen, en toonde zich zeer onstemd, dat de wethouders hem niet healden willen steunen, om de fabriek van v. his donk, waar het ketelhuis verbouwd werd, 5 lichter terug te rovin, en op die manier de straat van 3 op $\text{fl. } 11$ te brengen.

Ik liet de kadastrale plans komen, en legde aan B. en W. en aan den secretaris zoo goed mogelijk mijne bedaling uit.

De industrie — vooral de linnen- en herberp werckij-bleit zeer; naar ik vernam, zal er binnenkort een kolossale inrichting bijkomen; die zou een half milliaen kosten! — De geest wand het volk is nog wel goed, maar heeft toch wel geleeden, sinds men de menschen in bonden bijenbracht; vooral de werkstaking aan de fabriek van de firma van Duijnbroek, — welke werkstaking 9 melken duerde — heeft veel kwaad bloed gezet. Middelrij is aan

Goirle.

die fabriek de verhouding leersfelen werkhoeven en werknemers nog veel goed - maar licht is niet meer dan slijp. - hand voor aardappels behelen de fabrieks arbeiders over het algemeen niet meer; zij meden ook geen werken meer. Op de fabriek willen de menschen wel hoord werken, maar daarmee is het dan ook uit. Welhouder van Besouw deelde mij mede, dat op zijne fabriek de menschen des zaterdags ont 1/2 uur gedaan hadden, juist om hen vijen tijt te geven om hem land te kumben bewerken, maar dat ze er niet van profiteerden. - De menschen leren veel couraenten - ook socialistische, welke zij uit Tilburg krijgen - ze zijn lid van 25 vereenigingen of gezelschappen, maar waeren verder ook niets uit.

De gemeente deed in den laatste tijd veel: er werden twee wegen verharst; er werd een spoorlijn gemaakt naar Tilburg, voornamelijk voor de fabriekanten, maar ook voor de boeren, die hun mest daar goedkoop aangevoerd krijgen; ^{100 wagons per jaar} de treen Tilburg - spoorke - killevarubek - Esbeek - keljische opens is in aande; men gaat een gasfabriek bouwen, en in eigen bedrijf gas te produceeren. - Maar er blijft nog veel meer te doen over, als men maar geto had; in de eerste plaats een nieuw Raadhuis.

Den 8 April 1911 bezocht ik Goirle en killevarubek; ik ging er van uit den Bosch heen.

Van ambtenarie had zich niemand aangemeld. - De voor korte jaren gestichte gasfabriek gelat zeer goed; het beheer van de fabriek wordt gevoerd door B. ten W. Desweg werd een ambtenaar tot secretarie aangesteld op een salaris van f300. -

Het Raadhuis, waerover burgemeester Steinneg gevallen is, viel mij zeer mede: rechts raadszaal en bijhofmeesters kamer; links secretarie met kamer voor archief berging, en daarachter een groote ruime kleis, voor stukken van waarde.

De verhouding tusfen de welhouders en den secretaris laat blijbaare nog veel te wenschen over; een pr maken zag ik mij verplicht, hem in bescherming te nemen,

Goirle.

a. a. toen de welhouder Krens bewende, dat de secretaris bij den verkoop van 1500 bl. d. cokus ^{opzettelijke} de belangen van de gemeente verwaarloosd zou hebben.

Het burgemeester van Borsbeek gaat het blijbaare bedyaad; hij heeft blijbaare slag, om tusfen de rivaliteiten d'over te zeilen.

De gemeente heeft nog ongeveer 270 bl. t. heide; ze heeft een ontginningplan door de killede ll^{de} laten maken, volgens hetwelk de ontginning van die heide op ± f130 de bl. t. komt; men zag zeer bejert de kosten op, en was voornemens jaarlijks ± 10 bl. t. in orde te laten maken; men heeft f. 110.00 op het spoorbaek, afkomstig vanden verkoop van heide aan Tilburg voor exercitie terrein; ^{exercentie} dat wil men er voor bestemmen, maar dan konk men er niet mede. Ik heb de killeren in overweging gegeven, de hulp in te roepen van het staats beschikver; dan had men zeker niet alleen geto geraey, maar hield nog vrij belangrijk over. Ook hier zweer ik het heb, dat de ambtenaren van de killede Maatschappij het gemeentebestuur hadden op gezet tegen het staats beschikver.

Lang geconferereerd over de waterleidingen; de killeren geradent, de traachter een provinciaal subsidie te verlongen, dat zou echter alleen mogelijk zijn, als men wilde besluten tot eene gunstige verbetering van de rivier; daar aan zou men dan kumb kunnen vasthouden de afloop en het opruimen van den bestaanden watermalen, die zooveel schade veroorzaacht aan de hooger liggende perceelen.

Bij de laatste volkstelling had gemeente meer dan 3000 zielen; er komen dus vier raadsleden bij; men doet denken, dat minstens drie hunder fabrieks arbeiders zullen zijn.

Men is nog steeds niet kunnen slagen in de onderkoningelingen met het kijke, tot overname van de beaverse van den Nijkswey, en roep mijn bemiddeling in, om van het kijke eenigzins mitlere voorwaarden te bedingen.

Men zijn er in Goirle haast niet; op het oogenblik behaest Vincentius heelmaal niet te bedelen. Het algemeen ambestuur heeft ± f1000 inhomen, en bestoet dat geto lijnen

Goirle.

heermaal aan bestellingen in gestichten en liefdehuizen.

Bij linnenfabrikant Snels is nog gedwongen winvermindering; echter niet in die mate, dat het valk er over klaagt.

Daarentegen werkt de coöperatieve winkelvereeniging *Vereniging novarum* zeer sterk; het is thans een naambare vennootschap; de aandelen bedragen $\text{fl. } 25$ en zijn in handen der arbeiders; in 1910 bedroeg de omzet $\text{fl. } 100.000$ en werd 13% dividend uitgekeerd.

De stemming onder het valk, na de algemene uitsluiting van voor een paar jaren is veel beter geworden; de menschen begrijpen, dat er niet alleen $\text{fl. } 25$ aan zijn.

De fabrikanten maken goede zaken; de fabrieken werken druk.

Gedwongen huurlijken, oorzaak van raauw ellende, komen veel voor; men denkt 40 tot 50%.

Drankmisbruik weinig; bappen in tierhuizen komt nog al voor.

Dat Kramer hield in februari 1911 een preuk in de st. Jan te 's Bosch om ^{het} retraite huis te bouwen in de midde. Diegheid der geloovigen ^{te} bouwen. Bij die gelegenheid ver. ^{te} hield hij, dat in Goirle meer dan 1000 arbeiders zich verbonden hadden, om wekelijks een cent te geven. Dat retraitehuis belast dus de arbeiders met jaarlijks met meer dan vijf honderd gulden! — Doch ik aan W. en W. v. v. af de bewerking van pater Kramer waar kon zijn, denkworpen zij bevestigend.

Den 13^{den} juni 1916 bezocht ik per auto van af station Tilburg de gemeenten Goirle en Hildersumbeek.

De industrie maakte hen gevolge van den oorlog buiten. gevane zaken, op het openbaar schiedt men er met ge. ^{te} brek aan grondstof; Engeland houdt o. a. de pite vast; wanneer daarin open vrandering komt, dan zal de fabriek van v. B. v. v. over 10 weken stop gezet moeten worden.

De loonen der arbeiders zijn sterk gezegen; op het moment

Goirle.

wordt gemiddeld $\text{fl. } 10$ tot $\text{fl. } 11$ verdiend, + 10% de wite toelag.

De gest van de arbeiders is goed; de woningen zijn goed; de huur bedraagt $\text{fl. } 25$ tot $\text{fl. } 50$. Er zijn minstens 40 arbeiders te weinig. Gemeente zal gaan bouwen; jammer, dat alles thans 200 duer is; de wekkelur zal belangrijk meer moeten bedragen. Moraliteit redelijk; 50% gedwongen huurlijken. Kindersterfte neemt af, sinds twee geestelijke zusters als huisverpleegsters dienst doen; gemeente en particulieren betalen daarvoor gesa. menlijk $\text{fl. } 1000$ per jaar. — Drankmisbruik komt weinig voor.

Gedwongen winkelvereeniging bestaat niet. De coöperatieve winkelvereeniging *Vereniging novarum* heeft een buitengewoon groote omzet; zij heeft feitelijk alle winkelbedrijven on. mogelijk gemaakt.

Wat de ontginningen volgens de plannen der kleine land. schappij komt niet veel terkelit. Voor staatsboschbeheer wilt men niet veel; men wil er nog wel eens over denken, maar het is haast de moeite niet waard; gemeente heeft nog slechts $\text{fl. } 150$ H. A. heide.

Er wordt nog veel waterschade geleden. Sterk geraden, om in overleg met de naburige gemeenten een verbeterings plan te laten maken en uitvoeren. De provincie zal zeker wel subsidiëren.

De gasfabricage gaat enorm vooruit; in 1913 geproduceerd 201.000 ll^3 , in 1915 260.000 ll^3 . — In 1915 $\text{fl. } 3000$ winst. Gemeente bedient alleen de kleine afnemers van elec. trischen stroom; de groot industrie krijgt de stroom di. recht van Tilburg. Gemeente heeft 46 aansluitingen; maar in 1915 nog $\text{fl. } 1360$ toegeven. — Het tarief, 25 cent per H. W. U. is nog al hoog; schrikt de menschen af om aan te sluiten.

Er wordt veel gesmokkeld; ook door inwoners van Goirle. Van de elf raadsleden zijn er 3 fabrieksarbeiders, 3 fabrikant, 3 landbouwer en 2 middenstanders. Communi eerenen wordt die verhandeling gehand haafd.

Meerdere putten werden afgekeurd om het slechte water; gemeente maakte drie putten met vier permen

Goirle.

Armaede is er niet. Vincentius verzorgt een gesin; algemeen armlerke besteedt enkele weeten uit.

Den 21 Augustus 1920 kwam ik weer in Goirle. Bij de gemeenteraadsverkiezing brachten de arbeiders het bob bij leden, zoodat de verhouding thans is 6-5. De fabrikant van inschat werd als verhanden vervangen door den arbeider Vermeulen.

Ook in Goirle is groote woningnood: de gemeente boeuvde in 1917 twintig woningen van f 2400; met een huishuur van f 40 dekt de exploitatie zich.

In 1919 werden 22 woningen gebouwd, en in 1920 nogmaals 27; voor deze exploitatie moet de gemeente jaarlijks een groot bedrag storten.

In 1920 weer voor het eerst kermis; alle herbergen zijn gedurende 8 dagen draaggelegd, hetgeen een gunstig heeft gewerkt.

Schaap, directeur openbare werken te Venhem, maakt voor Goirle een mooi uitbreidingsplan.

Men is in onderhandeling met Tilburg over de voortbrengen der buizen van de waterleiding nabij Goirle; Tilburg zou den zelf moeten exploiteeren.

De gasfabriek heeft de laatste jaren verlies opgeleverd; men verkoopt het gas bijlebaar te goedkoop. Omdat het zoo duur is branden 's avonds slechts 25 van de 72 straatlantaarns.

Het elektriciteitsbedrijf gaf in 1917 nog verlies; in 1918 een winst van f 425 en in 1919 van f 1061.

De partyschappen in de gemeente zijn niet erg; de geest van het volk is goed; daer zijn + 30 georganiseerde S. D. A. D. ers.

De coöperatieve winkelvereniging N. V. de Eloop (eerstijds Verreum Verreum) gaat belienk gewoen goed.

De toestand van de industrie is zeer verskillend: de wol spinnerij en weverij gaat slecht; de papierweverij en cacao ^{matte} fabriek werkt zeer slecht; de linnenweverij gaat slecht; de katoenweverij gaat tamelijk; en

Goirle

de jute spinnerij gaat nog goed. Het herhalingsonderwijs is op goed georganiseerd en druk bezocht; men houdt er de jongens onder de 18 jr mede bezig en houdt hen zoo doende levens van de straat.

Er worden twee 2 jarige cursussen landbouwend onderwijs gegeven.

De waterschade is nog altijd vrij ernstig; er is geen samenwerking; als de Waalenaar er zich maar voor wilde spannen, dan zou er zoo veel kunnen worden bereikt; het kost veel moeite, in het algemeen belang iets tot stand te brengen.

Het Raadhuis brandde in November 1918 af; vermoedelijk door kortsluiting; de voornaamste registers enz. werden gered. Men is thans met den herbouw bezig; dat zal + f 140.000 kosten. Middellernijl is de secretarie thans gevestigd in eene groote societitszaal; daar maal in dat eene verbek alles geschieden, het zelfs de vergaderingen van B. en W. en van den Raad.

Alzine besprekingen met B. en W. hadden plaats in een schoollocaal (slijterwind en netjes ingericht) van het liefdehuis (Zusters van liefde, dochters van het kostbaar bloed). — Drie nieuwsgierige nonnetjes stonden aan de deur om mij te ontvangen, en later weer om mij uitgeleide te doen.

Den 13^{den} Augustus 1924 kwam ik weer in Goirle. Ter voorziening in den woningnood werden tot nu toe ruim 120 woningen gebouwd. Merwijl de gemeente nog met het Rijk onderhandelt over de premie in den bouw van 90 woningen. Deze moesten al den 1 October aenst. gereed zijn, voor den bouw is nu uitskel gevraagd.

In den Raad zitten 5 arbeiders, 3 boeren, 2 burgers en een fabrikant. — In gemeente zijn geen partyschappen; verhouding tussen verhegevers en werkeverners is vrij goed. Welkander Vermeulen vertegenwoordigt de arbeiders in B. en W. Hij is een vrij geschikte man om mede te praten. Volgens den Burgemeester veroorzaken de 5 arbeiders-radaalsleden hem bij de leiding der vergadering heel geen

Goirle

laast.

Rijksweg Tilburg-Goirle is veel te smal; bij wedstrijden in het Sportpark of de wielbaan is het er levensgevaarlijk. Omdat Goirle niet voldoende politie heeft, werd met Tilburg overeengekomen, dat de verkeersregeling bij wedstrijden geheel zal geleid worden door de Tilburgse politie.

Door de koperwoordige elektrificatie van Goirle is men zeer bereid; alles loopt koperwoordig uitstekend.

Het Wethouder de Vrouwer van Gedachtengeenis selat over de waterschapslasten van den Wormel; hem de geschiedenis van de zaak uitgeleed en zijn bezwaren meegedragen. — De bezwaren van het Comité van Actie gaan uit van v. Duijzenbroek; deze is een groot ontginner in tal van gemeenten en heeft geen lust voor zijn ontginningen waterschapslasten te betalen. De vergaderingen van het Comité van Actie werden in Tilburg gehouden; volgens de Vrouwer ~~stelde in~~ stonde in Goirle geen enkel landbouwer met die actie in, en is er ook uit heel Goirle geen niemand op die vergaderingen geweest.

De industrie heeft voortdurend druk gevoeld; dit wijls echter met verlies. Werkloosheid heeft men heelemaal niet gehad tot voor een dag of veertien, toen de firma van Bisdorck failliede. Daardoor kwamen 72 menschen op straat, welk getal op het moment tot ± 60 is gereduceerd.

De loonen van de arbeiders zijn hoog; een gemiddelde fabrieksarbeider verdient f 22.—

Het gaait den boeren goed; jammer, dat op 15 stallen mondten klauwzeer is uitgebroken.

De geest van het werkhilck is vrij goed; er zijn 4 erkende S. D. A. Pers; maar er worden bij een verkiezing soms wel 25 à 30 socialistische stemmen uitgebracht.

Sinds het Wit-Gele kruis met 2 verpleegsters in Goirle werkzaam is, verminderde de sterfte, vooral ook de kindensterfte, sterk.

Men is niet tevreden over den dokter; de man is 65-jarig oud, en heeft niet meer het vertrouwen van de menschen;

Goirle

geraden zich met den Inspecteur, Dr. Biekema te Oelp, te verstaan over de te nemen maatregelen om dat verbetering te komen.

De Cooperatieve winkelvereniging de Sloep (vroeger Vereeniging van de Sloep) heeft twee winkels; deelde over 1923 tien procent uit.

Vervolgonderwijs wordt niet meer gegeven. — Daaren tegen wordt het landbouwonderwijs — in tweejarige cursussen gegeven, steeds zeer gewaardeerd.

Het nieuwe Raadhuis werd door mij van den kelder tot den zolder bezichtigd. Het ziet er zeer goed uit; de meubilering van Raadsaal, raamkamer, burgermeesterskamer is lussuus. Het Raadhuis is zeer ruim en zal ook wanneer Goirle zich sterk blijft uitbreiden, jarenlang in de behoeftes kunnen voorzien.